

ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Андріянова О.Ю., Рибалов О.В., Уласевич Л.П., Яценко П.І.

Розробка й упровадження системи інноваційних технологій у навчальний процес формує в студентів професійні знання, які забезпечують їхню конкурентоспроможність на ринку медичних послуг. Комп'ютерне тестування служить засобом поглибленої перевірки знань із вивченої теми.

Ключові слова: навчальний процес, вища освіта, студенти, комп'ютерне тестування.

Development and implementation of a system of innovative technologies in the educational process forms students' professional knowledge that ensures their competitiveness in the market of medical services. Computer-based testing is aimed and serves as a means for in-depth testing of knowledge on the studied topic.

Key words: educational process, higher education, students, computer testing.

З метою посилення конкурентоспроможності вищої медичної освіти в Україні, оптимізації умов для міжнародної мобільності й розширення можливостей медичних фахівців постає нагальна потреба приділяти більше уваги підвищенню якості професійної підготовки майбутніх лікарів відповідно до світових і загальноєвропейських стандартів, що зумовлені проголошенням курсу на євроінтеграцію.

В умовах стрімкого розвитку інноваційних технологій і доказової медицини впровадження в практику роботи закладів охорони здоров'я новітніх інформаційних і сучасних телемедичних технологій дає змогу працювати в єдиному професійному світовому чи європейському просторі.

Питання реформування системи медичної освіти на часі стоять дуже гостро. Сучасний розвиток медичної науки і практики зумовлює необхідність вносити корективи в підготовку й підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів. Саме тому виникає необхідність покращити якість освіти у закладах вищої освіти шляхом ефективної організації й інформатизації навчального процесу, упровадження передових наукових розробок у практику викладання, забезпечення високого професіоналізму викладачів, створення сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях, зокрема і медичній.

Модернізація вищої медичної освіти орієнтована на комплексний підхід до навчального процесу. Розробка й упровадження системи активних методів навчання на базі методологій міжнародного рівня формує в студентів професійні знання, які забезпечують їхню конкурентоспроможність на ринку медичних послуг. Вимоги до методологій навчання студентів-медиків на сучасному етапі охоплюють застосування комп'ютерних технологій, уміння логічно, аргументовано аналізувати ситуації професійного змісту, здатність вивчати науково-медичну інформацію, організацію роботи в рамках професійної компетенції.

Інноваційні технології навчання у вищих медичних закладах освіти полягають у суттєвому переформуванні організації навчального процесу. Завдяки сучасним комп'ютерним технологіям викладач зможе глибше діагностувати навчальний процес, індивідуалізувати темп роботи студентів і процес засвоєння ними навчального матеріалу.

Нові технології відкривають шлях до нового способу освіти, ґрунтованого на розвитку системи викладання з використанням електронних засобів навчання (e-learning). Цей термін охоплює широкі палітри форм застосування таких технологій, починаючи з роботи на комп'ютерах у класі й закінчуючи розвинутою системою дистанційного навчання. Віртуальна освіта припускає індивідуальну роботу в поєднанні з гнучким управлінням процесами навчання і з більшою самостійністю в процесі отримання знань [1]. При цьому докорінно змінюється роль викладача. Дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача, робить його наставником-консультантом, який має координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати ті курси, що він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

Сучасна система вищої освіти в Україні характеризується активним упровадженням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій у навчально-виховний процес. Навчальний процес не може бути ефективним без стійкого зворотного зв'язку, який надає викладачу інформацію про рівень засвоєння теоретичного матеріалу, про знання, уміння й навички студентів.

Перевірка й оцінювання знань і вмінь студентів – активний процес, що є важливою складовою процесу навчання, адже результат контролю – це показник співвідношення між поставленими цілями навчання і досягнутими результатами; це основа оцінки навчальних досягнень студентів, яка характеризує рівень засвоєння студентами знань, формування вмінь і навичок згідно з вимогами навчальних програм. Ця проблема набуває першочергового значення під час дистанційного навчання.

Надаючи можливості інституційних форм навчання, Інтернет поступово стає також найважливішим засобом самоосвіти, пропонуючи різноманітні інструменти для неформального пізнання й дозволяючи створювати віртуальні класи. Відсутність прямого контакту між викладачем і здобувачем вищої освіти призводить до того, що на перше місце виходить питання – наскільки знання того, кого навчають, відповідають певним вимогам, і як надійно й ефективно ці знання перевірити. В останні роки для перевірки знань студентів стали використовувати комп'ютерні тести [1;3].

Шлях реформування системи медичної освіти пов'язаний із корінною зміною чинної системи оцінки знань суб'єктів навчання, у тому числі й системи комп'ютерного тестування. Комп'ютерне тестування – інноваційний метод контролю знань навчальних досягнень студентів.

Систематичний контроль знань великої кількості учнів викликає необхідність автоматизації контролю, застосування технічних засобів і відповідного програмного забезпечення. Використання комп'ютерів для контролю знань економічно вигідне й забезпечує підвищення ефективності навчального процесу.

Комп'ютерне тестування успішності дає можливість реалізувати основні дидактичні принципи контролю на-

вчання: принцип індивідуального характеру перевірки й оцінки знань; принцип системності перевірки й оцінки знань; принцип тематичності; принцип диференційованої оцінки успішності навчання; принцип однаковості вимог викладачів до студентів.

При застосуванні комп'ютерного тестування завдання з певними характеристиками послідовно зображуються на екрані комп'ютера, а рівень підготовки здобувача вищої освіти зі зростаючою точністю оцінюється відразу ж після комп'ютерної відповіді.

Комп'ютерне тестування розширює можливості контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень студента є альтернативою традиційним методам перевірки.

Комп'ютерне тестування допомагає оцінити рівень засвоєння студентом певних знань і проаналізувати результати власної діяльності. На даному етапі воно дає такі можливості:

- швидкий зворотний зв'язок між користувачем і засобом;
- легкий доступ до опрацювання результатів;
- можливість багаторазового повторення;
- контроль результатів засвоєння.

Зручність і перевага цього методу контролю полягають у тому, що він не потребує, аби викладач і студенти були присутніми біля комп'ютерів одночасно, тобто його зручно використовувати в дистанційній формі навчання. Великих змін у процес навчання комп'ютерне тестування не внесло, але зросла мотивація, якість запам'ятовування інформації.

Основна дидактична функція перевірки полягає в забезпеченні зворотного зв'язку між викладачем і студентом, отриманні педагогом об'єктивної інформації про ступінь засвоєння навчального матеріалу, своєчасному виявленні недоліків і проблем у знаннях. Функція оцінки не обмежується тільки констатацією рівня навченості, це і засіб стимулювання навчання, мотивації, впливу на особистість. Під впливом оцінювання в студента складається адекватна самооцінка, критичне ставлення до своїх успіхів. З урахуванням значущості оцінки, різноманітності її функцій стає очевидною необхідність пошуку таких показників, які відображали б усі сторони навчальної діяльності студента й забезпечували б їх виконання [4].

Тести застосовують для проміжного контролю знань студентів у рамках вивчення одної певної теми, вони дають можливість усунути прогалини в заняттях і провести корекцію незрозумілих питань щодо особливостей перебігу, діагностики й лікування хвороб, а також можуть використовуватися в тренувальному режимі при підготовці до підсумкового контролю. Такий вид контролю під час спілкування зі студентами он-лайн дає можливість урізноманітнити процес діагностики рівня навченості студентів, об'єктивно оцінити рівень оволодіння знаннями й навичками.

Використання тестового контролю – це форма закріплення й систематизації матеріалу, що необхідно для розвитку пізнавальної діяльності студента. Такий контроль дає можливість постійного керування й коректування діяльності студентів для більш поглибленого вивчення дисципліни [2;3].

Тестовий контроль забезпечує одночасну перевірку знань студентів усієї групи й формує в них мотивацію для підготовки до кожного заняття. Під час надання правильної відповіді студент має певний час для розуміння поставленого запитання. Це повністю автоматизований процес, що забезпечує максимально можливу об'єктивність (ставить усіх студентів у рівні умови в процесі перевірки знань) і виграє в швидкості перевірки.

Отже, тести – це оптимальний засіб педагогічного вимірювання рівня знань студентів, що є актуальним при переході на багатобальну рейтингову систему оцінювання. Це дає можливість упроваджувати здорову конкуренцію в навчання. Проте для підвищення об'єктивності оцінювання знань і розвитку творчих здібностей у студентів доцільно поєднувати використання тестів з іншими методами оцінки знань і вмінь (усні й письмові відповіді на конкретні теоретичні питання, оцінка виконаної практичної частини заняття). Комп'ютерне тестування не має повністю замінювати традиційні методи навчання і контролю знань, можливість безпосереднього спілкування викладача і здобувача освіти, а має виступати як їх істотне, зручне доповнення.

Сучасні реалії навчання на клінічних кафедрах потребують запровадження інтерактивних методів навчання, які дають можливість викладачу моделювати клінічну ситуацію, а студенти опрацьовують не тільки практичні навички, а в процесі навчання ще й осмислюють, аналізують свої дії, тим самим формуючи якісне вміння. Важливою передумовою успішного навчання є також наявність мотивації студента до навчання, а завдання викладача – підтримати зацікавленість у процесі навчання. Мотивований студент активніше бере участь у навчанні, шукає додаткові шляхи досягнення мети. Одночасно для успішного оволодіння дисципліною необхідно застосовувати ефективні методи навчання. Такий підхід до викладання клінічних дисциплін може стати передумовою успішної підготовки майбутніх лікарів у процесі реформування системи охорони здоров'я України.

Отже, комп'ютерне тестування є засобом дистанційного навчання, поглибленої перевірки вивченої теми або розділу навчальної програми, ліквідації прогалин у знаннях і навичках студентів. Тому розробка й використання комп'ютерних тестів стали одним із провідних напрямів діяльності навчальних закладів, що опановують дистанційне навчання.

Список використаної літератури

1. Вороненко Ю.В. Болонський процес і проблеми когнітивізму в медичній освіті / Вороненко Ю.В., Мінцер О.П., М'ясніков В.Г. //Медична освіта. – 2006.–№2. – С.32-35.
2. Глушак А.А. Ситуаційні задачі, як ефективний інструмент у підготовці майбутніх лікарів-стоматологів /А.А.Глушак, Е.В.Беляєв, О.О.Коцюра //Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр.: тези доповідей навчально-методичної конференції, м. Вінниця, 25 березня 2015 року. – С.39-40.
3. Каськова Л. Ф. Роль організації та методичні основи контролю знань вдосконалення якості підготовки студентів-іноземців /Л.Ф.Каськова, О.Ю.Андріянова, О.О.Кулай, І. Ю.Ващенко // Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян: зб. статей навчально-наукової конференції з міжнародною участю (22 листопада 2018 року). – Полтава. – С.43-45.

4. Кордон Ю.В. Удосконалення ефективності перевірки знань студентів за допомогою тестового контролю / Ю.В. Кордон, О.І. Жорняк, С.А. Колодій // Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр.: тези доповідей навчально-методичної конференції, м. Вінниця, 25 березня 2015 року. – С.101-102.

COLLOQUIAL WORDS AND EXPRESSIONS IN PROFESSIONAL ENVIRONMENT

Athu C., Mihaila R., Botezat O.

Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania

Language generally represents a means of communications in society, a complex reality that may be conceptualized in various ways as it is differently approached. Due to the current explosive development of science and technology to satisfy the multi-folded demands and desires of people worldwide as well as the increase of inter-cultural changes, many words belonging to the "terminological bank" have passed into the common literary or even colloquial vocabulary. When we speak about professionalisms we refer to the lexical units used in a definite trade, profession or calling by people connected by common interests both at work and at home.

Keywords: colloquial language, expressions, professional environment.

Language is a very complex phenomenon that continuously develops and its various instances are due the internal evolution of the socio-economic system as well as of the influences of other languages along the years. The changes do not take place suddenly and entirely since the new forms of linguistic expression coexist with the old ones for a while, hence the communication between generations is possible.

As for the special languages, regardless the professional field, they develop from the colloquial language using its structure mainly through terminologies especially created (denotative and mono-semantic ones) to properly denote the concepts.

The interference area of the colloquial language and the special ones is currently extending through bidirectional lexical transfer.

A. Professionalisms.

Professionalisms are the words used in a definite trade, profession or calling by people connected by common interests both at work and at home.

Professionalisms are correlated to terms. Terms, as has already been indicated, are coined to nominate new concepts that appear in the process of, and as a result of, technical progress and the development of science. In distinction from *slang*, *professionalisms* cover a narrow semantic field, for example connected with the technical side of some profession.

Professional words, denoting already-existing concepts, are well-organised lexical units, usually mono-referential and mono-semantic, and therefore independent of context. These distinctive features make them different from the colloquial words with various meanings according to the specific context. Professionalisms, with their technicality, belong to the non-literary layer of the English language and therefore they are barely used in casual conversation.

B. Dialectal words

When we refer to the dialectal words there should be considered the process of integration of the English national language and its on-going change beyond the literary style. They are normative lexical units used in a particular area devoid of stylistic references in regional dialects. However their distinctive flavor (of the region they belong to) narrows the area of their usage to certain people or to specific communicative circumstances.

C. Colloquial coinages – words and meanings

Colloquial coinages – *nonce words*, apart from being dependent on the context, are more emotionally colored than the words in the literary style, they are spontaneous and elusive. Some of the colloquial *nonce words* are neither recorded in dictionaries nor may they occur in the written works with the view to their temporary usage in a language and to the fact that they most likely disappear thus being soon obliterated. As for the means of enriching the vocabulary, colloquial coinages do not undergo any morphemic changes (prefixation or affixation), yet there might be certain semantic changes according to a specific context or to certain communicative reasons.

D. Colloquial Words Expressions

Colloquial words, used in everyday communication instances, are semantically flexible, preferential polysemic lexical units, adding more figurative meanings and entailing the occurrence of semantically ambiguous situations. At the same time, the connotative meanings of the colloquial words may strengthen their "everlastingness" in language, enabling their movement towards different functional styles. Samuel Johnson thought colloquial words inconsistent with good usage and, thinking it his duty to reform the English language, he advised "to clear it from colloquial barbarisms."¹

It was noted that by the end of the 19th century, the colloquial language was in depth studied as it particularly referred to the vocabulary actually used in casual communication with no connection to a special activity field. The current term *colloquial* is mistaken for *'slangy'* or *'vulgar'*, as the latter two represent only subsets of colloquial speech for particular groups of people.

Considering the term *literary colloquial*, we notice that it is used for written or oral communication purposes by educated people, such as well-known authors like: E.M. Forster, J. Galsworthy, J.B. Priestley, and others.

For a modern reader it represents the speech of the elder generations. The younger generation of writers adheres to familiar colloquial. Thus it seems in a way to be a differentiation of generations.

¹ *Apud David Crystal, Johnson's Dictionary: Myths and Realities* <https://www.bl.uk/restoration-18th-century-literature/articles/johnsons-dictionary-myths-and-realities#>